

บทความ อ. ๑๔/๒๕๖๓

วีระเชษฐ์ จรรย์กุล

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

เสียงดังจingle

พี่คนนี้ครับ อยู่ที่บ้านก็มีเสียงอีกทีจากการก่อสร้างอาคาร แทบไม่เว้นแม้วันหยุด หรือตอนค่ำ
สี่ทุ่มห้าทุ่มก็ยังตอกเสา เติดินกันอยู่อย่างนั้น ขออนุญาตทำงานกัน ๒๔ ชั่วโมงหรือใจ ขอดตรวจสอบหน่อยเถอะ

นายแหลมและนายคม มีหนังสือถึงเทศบาลแจ้งว่าเดือดร้อนเหลือเกินจากการก่อสร้างอาคาร
ค.ส.ล. ๓ ชั้น เพื่อใช้เป็นโรงแรมที่อยู่ใกล้ชิดหรือติดกับตึกของตนเอง จึงขอข้อมูลข่าวสาร ๓ รายการ
คือ ใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร แบบแปลนการก่อสร้างอาคารและใบเสร็จรับเงินค่าธรรมเนียมของใบอนุญาต
ก่อสร้างอาคารดังกล่าว แต่เทศบาลมีหนังสือแจ้งเปิดเผยเพียงใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร และใบเสร็จรับเงิน
แต่ปฏิเสธการเปิดเผยแบบแปลนการก่อสร้างอาคาร แล้วก็ไม่แจ้งเหตุผลว่าทำไมได้เพราะอะไร นายแหลม
และนายคมจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เทศบาลมีหนังสือส่ง
เอกสารตามอุทธรณ์ไปประกอบการพิจารณาและชี้แจงว่า เทศบาลได้ส่งเอกสารแผนที่สังเขป ผังบริเวณ รูปด้าน
อาคารและใบเสร็จรับเงินค่าธรรมเนียมของใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร (แบบ อ.๑) คือตามที่ขอในรายการที่ ๑
และรายการที่ ๓ ให้แล้ว ส่วนแบบแปลนการก่อสร้างอาคารที่เหลือทั้งหมด พร้อมรายการประกอบแบบแปลน
ซึ่งเป็นข้อมูลข่าวสารในส่วนโครงสร้างอาคารไม่ได้เปิดเผยเนื่องจากพิจารณาตามมาตรา ๑๕ (๕) และตาม
คำวินิจฉัย ที่ สค ๑๙๒/๒๕๕๓ ซึ่งเจ้าของแบบแปลนเป็นผู้ออกแบบ การเปิดเผยจะรุกรานสิทธิส่วนบุคคล
โดยไม่สมควร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาแล้วเห็นว่า แบบแปลนการก่อสร้าง
อาคาร (ไม่รวมรายการคำนวณ) ผู้ขออนุญาตก่อสร้างต้องยื่นต่อเจ้าพนักงาน จึงเป็นข้อมูลข่าวสารของเอกชน
ที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐ ตามมาตรา ๕ ไม่ใช่ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่ถ้าจะเปิดเผยแล้ว
ต้องขอความยินยอมเป็นหนังสือจากเจ้าของข้อมูลก่อน แต่เป็นข้อมูลข่าวสารการปฏิบัติราชการปกติของ
หน่วยงานของรัฐ ในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตให้บุคคลก่อสร้างอาคาร เมื่อผู้อุทธรณ์เป็นผู้เสียหายและได้รับ
ผลกระทบจากการก่อสร้างอาคารตามแบบแปลนดังกล่าว จึงสมควรได้รับทราบข้อมูลข่าวสารเพื่อตรวจสอบความ
ถูกต้องและปกป้องส่วนได้เสียของตน แม้เจ้าของแบบแปลนเป็นผู้สร้างสรรค์ แต่หากบุคคลใดนำไปทำซ้ำ ดัดแปลง
หรือใช้ประโยชน์ทางการค้าในลักษณะละเมิดงานอันมีลิขสิทธิ์ คนนั้นก็ควรรับผิดชอบตามที่กฎหมายบัญญัติ
จึงวินิจฉัยให้เทศบาลเปิดเผยแบบแปลนการก่อสร้างอาคารของใบอนุญาตก่อสร้างอาคารดังกล่าว พร้อมทั้งให้
สำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องให้ด้วย

เป็นตัวอย่างของการใช้สิทธิในการขอข้อมูลข่าวสารเพื่อปกป้องคุ้มครองสิทธิการใช้ชีวิตของตนเอง
และยังมีผลไปถึงผู้อยู่แถวนั้นอีกด้วย หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายฉบับนี้ หรือไปได้นะครับที่
สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘
www.oic.go.th

(ที่ สค ๔๙๓/๒๕๖๒)

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”